

RAPORT Z MONITORINGU PROGRAMU TELEWIZJI POLSKIEJ S.A. TVP1

NADANEGO W OKRESIE 24-30 KWIETNIA 2017 ROKU

POD KĄTEM:

1. OCENY OFERTY PROGRAMOWEJ, W TYM SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH NADAWCY PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 29 GRUDNIA 1992 R. O RADIOFONII I TELEWIZJI ORAZ W ROZPORZĄDZENIU KRRIT Z 27.04.2011 ROKU
2. STOPNIA REALIZACJI UZGODNIONYCH PRZEZ NADAWCĘ Z KRRIT PLANÓW PROGRAMOWYCH NA ROK 2017

CZĘŚĆ II – PUNKT D: OPISOWA OCENA JAKOŚCI
ANALIZOWANEGO PROGRAMU

Na zlecenie
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
ZP/1/DMP/2017



Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie



Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Edukacyjne Laboratorium Mediów Społecznościowych

Kraków 2017

Spis treści

Zakres i metodologia badania	2
Zakres	2
Metoda.....	2
Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni	6
Badana próba	12
Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych	14
D. Opisowa ocena jakości programu	16
Walory i mocne strony	16
Niedostatki i słabe strony	17
Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia	18
Audycje informacyjne	18
Analiza badanych audycji.....	18
Audycje publicystyczne	29
Analiza badanych audycji.....	29

Zakres i metodologia badania

Zakres

Badanie objęło zawartość programu Telewizji Polskiej S.A. Program TVP1 nadanego w okresie od 10 do 16 lutego 2017 roku, a więc tygodniową próbę programu. Celem badania było dokonanie oceny jakości oferty programowej oraz sposobu realizowania planów programowych na rok 2017 uzgodnionych z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Ocenie jakościowej zostały poddane także wyemitowane w badanym okresie audycje informacyjne i publicystyczne, w szczególności realizacja przez nadawcę wymagań wskazanych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) tj. zachowanie pluralizmu, bezstronności, wyważenia i niezależności.

Badana próba obejmowała łącznie 168 godzin nagranych programu.

Metoda

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku nr 1 do umowy (rozdział II, p. II) raporty z analizy mają zawierać cztery części:

- Strukturę gatunkową programu (Część A)
- Opis zawartości programu (Część B)
- Opisową ocenę realizacji planów programowych (Część C)
- Opisową ocenę jakości analizowanego programu (Część D).

Raport został podzielony na dwie części: część I zawiera A, B i C, część II – D.

Ad. D

Na ocenę jakości programu składa się wiele czynników. Niektóre z nich mają charakter mierzalny a zatem całkowicie wolny od wady

subiektywizmu. Większość czynników wpływających na jakość ma jednak charakter niewymierny, choć możliwy do oszacowania w ocenie jakościowej. Ta wieloczynnikowość oceny jakości programu powoduje potrzebę konstruowania narzędzi do jak najlepszego ujęcia i zdefiniowania podstawowych zmiennych wpływających na jakość programu i poszczególnych jego składowych. Zadanie to dotyczy przede wszystkim audycji informacyjnych i publicystycznych, które wprost, na mocy zapisów ustawy o rtv, muszą spełniać określone wymogi obiektywizmu, zawarte w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia.

Dodatkowym utrudnieniem w konstrukcji i operacjonalizacji metody oceny jakości programu jest brak obiektywnego wzorca, mogącego stanowić punkt odniesienia w analizie porównawczej. Badania prowadzone nad jakością przekazu medialnego, w tym te zlecane przez KRRiT, miały zwykle charakter analiz porównawczych, w których wybrana próba z korpusu audycji jednego typu obejmowała kilku nadawców¹. Analiza programów nadawcy publicznego sprowadzała się najczęściej do badań nad zmianą struktury gatunkowej programu².

Trudność w skonstruowaniu narzędzia kompleksowej i obiektywnej oceny jakości programu, o której mowa powyżej polega na tym, że punktem odniesienia do analizy jakościowej programu powinien być jakiś modelowy zestaw cech składających się na idealny wzór z punktu widzenia cech założonych w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i

¹ Por. badanie Macieja Mrozowskiego i Tatiany Papadiak—Kuligowskiej (Ekspertyza programów informacyjnych głównych wydań TVP1 Wiadomości, TVN Fakty, Polsat Wydarzenia z okresu 4.02.2016 r. do 11.02.2016 r.)

² Zob. Tomasz Mielczarek, Misja czy komercja – Ewolucja programu Telewizji Polskiej S.A., Zeszyty Prasoznawcze, vol. 56, nr 4, Kraków 2013, Tomasz Mielczarek, Telewizja Polska SA w latach 1994-1996, Zeszyty Prasoznawcze, nr ¾, Kraków 1996, Maciej Mrozowski, Kultura w telewizji publicznej: dylematy misjonarza, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996.

wyważenia. Taki archetypiczny wzór, idealny model, optymalny fenotyp nie istnieje. Analiza jakości programu w zakresie wypełniania przezeń misji jest więc przybliżeniem, polegającym na wyodrębnianiu wskaźników, możliwych do intersubiektywnego ich wyznaczenia lub mierzenia. Następnie na przypisaniu tych wskaźników jako jednostek operacjonalizujących do czynników (najlepiej uzyskanych w starannej analizie czynnikowej), które są zdefiniowane jako elementy zakładanego efektu jakości programu. Zleceniodawca wskazał na zestaw czynników do oceny jakości audycji informacyjnych i publicystycznych, umożliwiając jednocześnie uzupełnienie tych zestawów o własne propozycje. Wykonawca korzystając z tej możliwości dodał zarówno nowe elementy oceny, jak i sformułował algorytm liczenia sumarycznej procentowej „miary obiektywizmu”.

W rezultacie do analizy jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych użyte zostały następujące zestawy czynników (w tabelach uwzględnione zostały także dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez wykonawcę).

Audycje informacyjne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba przekazów w jednym wydaniu;
Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);
Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;
Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);
Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;
Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;
Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;
Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;
Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych

przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, niefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);
Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);
Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)
Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)
Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)

Audycje publicystyczne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;
Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);
Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);
Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;
Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);
Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;
Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;
Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jękanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)
Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody

kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki te stanowią uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny
--

Obraz audycji na stronie internetowej stacji.

Współczynnik przystępności językowej zaproponowany jako jeden z dodatkowych wskaźników jakości audycji informacyjnych liczony jest według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A). Indeks ten jest według standardów polskich (współtwórcą tego standardu jest prof. Walery Pisarek) liczony według wzoru:

$FOG-PL(A) = 0,4 * (\text{średnia liczba słów w zdaniu} + 100 * \text{stosunek liczby słów trudnych do wszystkich słów})$, gdzie A oznacza analizowaną próbę tekstu. Wyższy indeks FOG oznacza większą mglistość tekstu, do którego pełnej czytelności potrzebne jest odpowiednio wyższe wykształcenie. Przykładowo, poziom 6 tekstu oznacza przystępność na poziomie absolwenta szkoły podstawowej, poziom 12 wymaga wykształcenia na poziomie szkoły średniej.

Wykonawcy analizy opracowali także całościowy współczynnik procentowy obiektywizmu audycji WOI(A), liczony według algorytmu, będącego sumą ważoną zakodowanych wskaźników mnożonych przez przypisane im wagi.

$WOI(A) = \sum_{j=1}^n w_j * S_j(A)$, gdzie WOI(A) – oznacza wskaźnik obiektywizmu audycji A, $S_j(A)$ - oznacza wartość surową wskaźnika j dla audycji A, w_j – oznacza wagę wskaźnika j, n – oznacza liczbę wskaźników oceny.

Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni

Każdy z wymienionych w obu powyższych tabelach wskaźników podlegał dalszemu doprecyzowaniu umożliwiającemu uzyskiwanie

spójności ocen różnych osób oceniających. Zdefiniowano w ten sposób system kodowania ocen liczbowych (wartości 0, 1 lub 2) w poszczególnych skalach odpowiadających wyróżnionym wskaźnikom. Dodatkowo wskaźnikom zostały nadane rangi (0,5; 1; 1,5; 2) określające wagę danego czynnika w ocenie całościowej jakości audycji. Poniższe tabele zawierają skrótowe instrukcje kodowania i rangi/wagi wskaźników dla audycji informacyjnych i publicystycznych.

Kodowanie wskaźników jakości audycji informacyjnych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;	2=średnio mniej niż 3 minuty na 1 materiał newsowy w serwisie TV a 1 minuta w radiu; 1=mniejsza liczba newsów; 0=skrajnie mała liczba newsów	1
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);	2=pierwszy news na ważny i aktualny temat krajowy (nagle dramatyczne zdarzenie, polityka, gospodarka) lub zagraniczny (dramatyczne zdarzenie), pierwsze cztery newsy (TV) lub dwa (PR) na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 1=pierwszy news na ważny temat zagraniczny, pierwsze cztery newsy na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 0=else	2
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;	2=informacje zróżnicowane geograficznie i politycznie; 1=zróżnicowanie geograficzne, wyraźna przewaga informacji na temat jednej opcji politycznej; 0=else	1,5
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);	1=prawidłowe proporcje czasowe obecności tematów światowych, krajowych i regionalnych; 0=else	1

e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;	2=zachowana równowaga udziału przedstawicieli strony rządzącej i opozycji; 1=przedstawiciele jednej ze stron w nieznacznej przewadze; 0=obecni przedstawiciele wyłącznie jednej partii politycznej	1,5
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;	2=tematy zajmują czas według ważności; 1=nadmiernie rozszerzony jeden z newsów; 0=kilka newsów nadmiernie rozszerzonych lub skróconych	1,5
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;	2=brak materiałów infotainmentowych; 1=jeden materiał o nieznacznym zabarwieniu infotainmentowym w wydaniu weekendowym; 0=obecne materiały infotainmentowe	1
h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;	2=jasne zapowiedzi (zajawki) kilku najważniejszych tematów; 1=obecne zapowiedzi ale niepoprawnie lub nieczytelnie sformułowane; 0=brak forszpanu	0,5
i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);	2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego; 1=neutralność w tonacji, emocjonalność gestów i mimiki lub odwrotnie; 0=nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2
j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);	2=brak słownictwa nacechowanego; 1=pojedyncze słowa lub zwroty nacechowane w tekstach prowadzącego; 0=nadmierna obecność słów nacechowanych	2

k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;	2=w pełni respektowane oddzielanie informacji od komentarza oraz poprawne przywoływanie wiarygodnych źródeł informacji; 1=oddzielenie informacji od komentarza ale błędy lub braki we wskazaniu źródła informacji albo niewiarygodne źródło informacji; 0=uchybiecie rażące jednemu lub obu zasadom rzetelnego dziennikarstwa	2
l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)	2=więcej niż jeden news w znacznej mierze oparty o własne wiarygodne źródła informacji (setki, wywiady, relacje korespondentów); 1=jeden news z przywołaniem własnego źródła informacji; 0=brak własnych źródeł informacji	1,5
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)	2=doskonała jakość edytorska audycji (dźwięk, obraz, kadrowanie, montaż, obudowa graficzna); 1=wystarczająca jakość edytorska; 0=błędy techniczne	1,5
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)	2=wartość FOG od 7 do 12; 1=wartość FOG od 13 do 15; 0=wartość FOG powyżej 15	1

Kodowanie wskaźników jakości audycji publicystycznych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;	2=optimalna liczba tematów w audycji lub aspektów jednego tematu; 1=poprawna liczba tematów z nadmiernie rozbudowanym jednym z nich; 0=zbyt mała liczba tematów	1

b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);	2=zróźnicowanie tematyczne; 1=jeden temat dominujący z wieloma wyraźnie wyróżnionymi aspektami; 0=jeden temat omawiany jednoaspektowo	1
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);	2=proporcje czasu poświęconego na poszczególne tematy (aspekty) właściwie dobrane do ich rangi; 1=nadmierny czas poświęcony jednemu z tematów (aspektów); 0=proporcje czasu na poszczególne tematy (aspekty) zaburzone	1,5
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;	2=pluralizm w doborze uczestników audycji lub uzasadniona charakterem audycji obecność jednego przedstawiciela partii politycznych; 1=uczestnicy lub uczestnik audycji nie jest politykiem (ekspert); 0=nieuzasadniony brak pluralizmu w doborze gości	1,5
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);	1=przedstawienie jednolite; 0=przedstawianie z komentarzem lub złośliwością	2
f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;	1=proporcje czasu wypowiedzi rozłożone równomiernie; 0=wyraźna przewaga czasu trwania wypowiedzi jednej z obecnych stron	2
g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;	2= pytania o fakty i o opinie, rzeczowe komentarze; 1= zadawanie wyłącznie pytań o opinie; 0=nadmierna aktywność, niepotrzebne komentarze;	2

<p>h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;</p>	<p>2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego, nieliczne słowa nacechowane; 1=dostrzegalna w głosie życzliwość wobec któregoś z prezentowanych stanowisk; 0=nieuzasadnione zróżnicowanie tonu i emocjonalności głosu prowadzącego, nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk</p>	<p>2</p>
<p>i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)</p>	<p>2=bezbłędny język prowadzącego, poprawna wymowa i styl; 1=nieliczne błędy językowe; 0=błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa</p>	<p>1,5</p>
<p>j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny</p>	<p>2=opanowana kontrola tempa audycji, jej struktury, proporcji czasowych, odniesienia do innych elementów ramówki programu; 1=nieliczne błędy w kontroli kompozycji audycji; 0=brak kompetencji kompozycyjnych, nieumiejętne prowadzenie audycji</p>	<p>1,5</p>
<p>k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.</p>	<p>2=wyczerpujące i szybko zamieszczone informacje o audycji na stronie internetowej nadawcy, czytelny dostęp do tych informacji i do zapisu samej audycji; 1=obecne informacje o audycji na stronie internetowej, ale niepełne i trudne do znalezienia; 0=brak informacji o audycji na stronie nadawcy</p>	<p>1</p>

Rangi (wagi wskaźników) zostały nadane w efekcie badania fokusowego przeprowadzonego z udziałem grupy ekspertów z dziedziny medioznawstwa odpowiedzialnych za kontrolę jakości przeprowadzonego

monitoringu. Uzyskane skalowania dwóch zestawów czynników oceny jakości (dla audycji informacyjnych i publicystycznych) dokonane przez ośmioro sędziów kompetentnych poddane zostały analizie zgodności. Zastosowana została metoda liczenia miary zgodności Alfa Krippendorfa. Uzyskany został satysfakcjonujący wynik pozwalający przyjąć nadanie wag czynnikom za uzgodnione. Wynik tego uzgodnienia zawiera się w trzeciej kolumnie powyższych tabel.

Przeprowadzone zostało następnie badanie spójności ocen sędziów kompetentnych w odniesieniu do kilku wybranych audycji pilotażowych (informacyjnych i publicystycznych). Na części z tych audycji dokonano oceny w parach sędziów oceniających, poprzez zastosowanie triangulacji. Wszystkie te testy wykazały zasadniczą spójność kodowania a zatem zgodność sędziów kompetentnych także w tym zakresie.

Algorytm obliczania „współczynnika obiektywizmu” WOI (A) wyrażany był procentowo, przy przyjęciu za 100% maksymalnych możliwych ocen do uzyskania w każdej skali. W celach ilustracyjnych, bardziej niż interpretacyjnych, autorzy badania posłużyli się słowną interpretacją wyniku procentowego, przyjmując, że ocena powyżej 90% może być uznana za „bardzo wysoką”, od 80% do 90% za „wysoką”, od 70% do 80% za „niezbyt wysoką” a poniżej 70% za „niską”. Współczynnik WOI (A), jako wielkość liczbowa, służyła także w określeniu średnich wyników dla poszczególnych prowadzących audycje bądź czytających serwisy informacyjne, a następnie dla poszczególnych audycji osobno i sumarycznie dla obu głównych kategorii audycji.

Badana próba

Jednostką podlegającą analizie jakościowej była pojedyncza audycja, w wypadku audycji informacyjnych zwykle składająca się z szeregu newsów (wydzielonych informacji, w terminologii zleceniodawcy nazywanych „przekazami”). Ze względu na charakter i cel analizy ocenie

nie podlegały pojedyncze newsy (elementy składowe audycji informacyjnych) z osobną, zatem wnioski z analizy jakościowej w mniejszym stopniu dotyczą pracy autorów pojedynczych „przekazów” (reporterów, researcherów, operatorów, montażystów), a w większym wydawców i redaktorów audycji i, w stopniu najwyższym, lektorów („anchorów”, gospodarzy programu, czytających). W wypadku audycji publicystycznych ocena jakościowa nie dotyczy zachowania gości, zaproszonych uczestników, skupia się natomiast na pracy gospodarzy audycji i, w mniejszym stopniu, ich redaktorów i wydawców.

Analizie jakościowej poddano wszystkie audycje informacyjne (we wszystkich dniach, z uwzględnieniem specyfiki dni powszednich i dni weekendowych), czyli: *Wiadomości 8.00*, *Wiadomości 12.00*, *Wiadomości 15.00*, *Wiadomości 19.30*, *Teleexpress poranny* (nadawany od poniedziałku do piątku), *Agrobiznes*, *Między ziemią a niebem* – magazyn religijny, *Miniaudycja – Dzień w Twoim Regionie*) oraz wszystkie audycje publicystyczne należące od podkategorii a) - *Publicystyka krajowa i międzynarodowa: polityczna, ekonomiczno-gospodarcza, społeczna (z wyłączeniem kulturalnej i sportowej)* oraz podkategorii b) - reportaże telewizyjne i filmy dokumentalne, interwencyjne i społeczne (za wyjątkiem filmów dokumentalnych). Uwzględniono zarówno audycje cykliczne, jak i pojedyncze w programie tygodniowym, mające charakter wywiadu z zaproszonym gościem, jak i dyskusji z udziałem większej liczby osób, a dotyczące zarówno tematyki politycznej i społecznej, jak i ekonomicznej, wojskowej czy rolniczej. Są to następujące audycje: *Kwadrans polityczny*, *Sprawa dla reportera*, *Warto rozmawiać*, *Magazyn śledczy Anity Gargas*, *Naszaarmia.pl* i *Tydzień*.

Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych

Poza wieloczynnikową opisową analizą poszczególnych audycji, zawartą w części B raportu, podsumowane zostały uwagi zawarte w tych szczegółowych analizach dotyczące w szczególności:

W wypadku audycji informacyjnych:

Obszaru geograficznego najczęściej obecnego w przekazie informacyjnym nadawcy.

Najczęściej pojawiającej się tematyki i ewentualnych dysproporcji w nadanych tej tematyce rangach (miejsce w audycji, czas poświęcony).

Gatekeepingu – obecności najważniejszych kwestii i ich atrybutów, kolejności ich umieszczenia w serwisie.

Źródła inspiracji newsa i jego aktualności.

Stopnia uramowienia przekazu (jednostronność lub wielostronność przekazu).

Stopnia złożoności poszczególnych newsów (zrozumiałość całości przekazu, logika poszczególnych elementów newsa – setki, voice-over, komentarze z offu, stand-upy, wprowadzenia prowadzącego).

Ogólnej oceny tempa i konstrukcji audycji (liczba newsów, proporcje czasu, dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia, poprawności forszpanów).

Formy przekazu (wiadomość czytana, relacja reporterska, relacja reporterska z setkami, relacja live, materiał archiwalny, felieton filmowy, impresja).

Stopnia samodzielności w przygotowywaniu serwisów informacyjnych (udział materiałów i relacji własnych).

Szerokości źródeł informacji – liczby korespondentów w terenie, liczby korespondentów z kraju i z zagranicy, informacje z mediów społecznościowych.

Bezstronności w prezentowanych opiniach (proporcje udziału ewentualnych stron politycznych, obecność lub brak pozawerbalnych sugestii obrazem lub dźwiękiem, obecność ocen wartościujących w tekstach offu).

Zachowania podstawowych reguł dziennikarstwa informacyjnego (zasada oddzielania komentarza od informacji, poprawne przytaczanie źródeł informacji, prezentacja faktów, ich przyczyn i skutków).

Neutralności w czytaniu wiadomości (pod względem tonu, emocji, tempa).

Poprawności językowej i poziomu przystępności przekazu.

Oprawy graficznej i wizualnej (w wypadku programu telewizyjnego – infografiki, belki, animacje).

Zdarzających się błędów konstrukcyjnych i technicznych.

W wypadku audycji publicystycznych:

Staranności kompozycyjnej prowadzącego lub prowadzących (zapowiedź i prezentacja uczestników, liczba przerw i dopowiedzeń, kontrola tempa i proporcji tematów i pojedynczych wypowiedzi).

Zrównoważonego podziału czasu audycji (pomiędzy uczestników, pomiędzy tematy i ich aspekty).

Neutralności i bezstronności prowadzącego (w doborze tematów, doborze uczestników, w tonie wypowiedzi, obecności emocji).

Poprawności warsztatowej (kompetentne zadawanie pytań, unikanie komentarza, pytanie o fakty i opinie).

Poprawności językowej w zakresie wymowy, formy wypowiedzi, mowy ciała, intonacji).

Obecności zapisu audycji i jej obrazu na stronie internetowej nadawcy.

Wskazane zostały też walory i niedostatki, mocne i słabe strony całości programu w realizacji zadań ustawowych i planów programowych.

D. Opisowa ocena jakości programu

Walory i mocne strony

- Audycje zróżnicowane gatunkowo.
- Interesujące i wartościowe filmy dokumentalne i serie dokumentalne (*BBC w Jedyńce – Planeta ziemia, Dokument przed północą, Historia w Jedyńce, Notacje, Fascynujący świat, Młodzi lekarze*).
- Ciekawe audycje edukacyjne (*Zakochaj się w Polsce – magazyn podróżniczo-edukacyjny, Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka, Po prostu zdrowie - magazyn informacyjno-edukacyjny, Przyjaciel do zadań specjalnych – audycja w formie reality show, Tajemnice początków Polski – fabularyzowana seria dokumentalna, Wielki test o podatkach - teleturniej*).
- Audycje edukacyjne zawierają konkretne porady i propozycje rozwiązywania problemów.
- Audycje dla dzieci i młodzieży dobrze przygotowane i kompetentnie poprowadzone.
- Ciekawa i bogata oferta audycji religijnych (*Ziarno, Wielkie Nieba, Między ziemią a niebem, fabularny serial religijny - Biblia*).
- Wystarczająco profesjonalnie prowadzone audycje publicystyczne, w przejrzysty sposób przedstawiają omawiane zagadnienia.
- Różnorodność tematyczna audycji publicystycznych (audycje polityczno-społeczne, gospodarcze, rolnicze, kulturalne).

- Dobry dobór ekspertów do audycji edukacyjnych i publicystycznych.
- Obecność popularnych i lubianych przez widzów seriali polskich – *Ojciec Mateusz* i *Klan*.
- Ciekawe filmy fabularne polskie i zagraniczne.
- Dynamiczne i kompetentnie prowadzone audycje sportowe oraz transmisje z ważnych wydarzeń sportowych – Mistrzostwa Świata w piłce nożnej plażowej oraz mecz piłkarski Pucharu Niemiec. Ciekawa audycja o sportach ekstremalnych – *Pasja ekstremalna*.
- Możliwość obejrzenia audycji w Internecie.

Niedostatki i słabe strony

- Mała różnorodność audycji w kategorii Kultura (zaliczono do tej kategorii wszystkie filmy i seriale produkcji polskiej).
- Za dużo seriali telewizyjnych produkcji tureckiej (4).
- Mało zróżnicowana oferta programowa w kategorii Rozrywka. Opiera się przede wszystkim na zagranicznych serialach licencyjnych i zagranicznych filmach fabularnych.
- Ambitniejsze filmy fabularne, podobnie jak część filmów dokumentalnych emitowano tuż przed godz. 24.00 lub w nocy.
- Za mała oferta audycji dla dzieci i młodzieży (Tylko dwie audycje: *Jak to działa* – popularnonaukowa audycja edukacyjna i *Ziarno* – edukacyjna audycja katolicka).
- Audycje informacyjne mocno upolitycznione.
- W audycjach informacyjnych często łamana zasada oddzielania informacji od komentarza.
- Prowadzący audycje informacyjne używają słów i wyrażeń nacechowanych emocjonalnie.

- W audycjach informacyjnych miażdżąca przewaga jednej opcji politycznej – partii rządzącej PiS.

Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia

Audycje informacyjne

UWAGI OGÓLNE:

Nadawca zrealizował w badanym tygodniu wszystkie audycje informacyjne przewidziane w planie programowym. Pojawiły się nowe, nieprzewidziane w planie audycje: *Teleexpress poranny* i *To się opłaca*.

Uśredniony poziom obiektywizmu dla audycji informacyjnych to **78,26%** - wynik nieco obniżony. Na obniżenie średniej miały wpływ przede wszystkim cząstkowe oceny *Wiadomości*. W *Wiadomościach* łamana jest zasada oddzielania informacji od komentarza. Dobór i ranga informacji, sposób ich przedstawiania, zróżnicowanie pod względem geograficznym, tematycznym oraz zróżnicowanie pod względem opcji politycznej naruszają zasady pluralizmu i wyważenia. W *Wiadomościach* i *Teleexpressie* dominuje strona rządowa (PiS). Opozycja przedstawiana jest w negatywnym świetle.

Wśród audycji informacyjnych *Teleexpress* wyróżnia się jednak pozytywnie, przede wszystkim ze względu na dużą liczbę informacji, ich różnorodność oraz neutralny i poprawny język prowadzących. Bardzo dobrze zrealizowaną i prowadzoną audycją informacyjną jest magazyn religijny *Między ziemią a niebem*.

Analiza badanych audycji

TELEEXPRESS PORANNY

Audycja nadawana od poniedziałku do piątku, trzy razy dziennie, w godzinach porannych. Informacje mają charakter fleszowy i są czytane

przez lektora. Wystarczająca liczba newsów w jednym wydaniu – od 6 do 10. Zróżnicowany dobór tematów ze względu na geografie. (kraj, region, świat). Ponadto prezentowane są informacje sportowe oraz w ostatnim wydaniu – przebój na dzień dobry. Rzadko pojawiają się informacje o charakterze politycznym. Podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom zrównoważony. Prowadzący zachowują neutralność. W przekazach brak autorów relacji oraz źródeł zdjęć. W tyłówce jest tylko informacja: „Przygotował zespół Teleexpressu”. **Uśredniony poziom obiektywizmu dla *Teleexpressu porannego* na wystarczająco wysokim poziomie 82,87%.**

TELEEXPRESS 17.00

UWAGI OGÓLNE:

Oglądając audycję w badanym tygodniu można odnieść wrażenie, że Polska to kraj monopartyjny. W materiałach obecna była tylko strona rządząca (PiS). Tylko raz w całym tygodniu pokazano posłankę Nowoczesnej i to w kontekście żartobliwym (*Posłanka Nowoczesnej przeciwko podwójnej ciągłej. To strata farby uważa posłanka.*).

Uśredniony poziom obiektywizmu dla *Teleexpressu* obniżony – 71,06%.

Walory i mocne strony:

- Informacje zróżnicowane geograficzne (newsy z kraju, z regionu i ze świata) oraz tematyczne (informacje polityczne, gospodarcze, kulturalne, sportowe, naukowych – sukcesy polskich naukowców, lekarzy oraz informacje o charakterze ciekawostek).
- Zachowane proporcje w doborze tematów krajowych, światowych i regionalnych.
- Informacje aktualne oraz kontynuacje tematów, w których zdarzyło się coś nowego.

- Zdecydowana przewaga informacji własnych (duża liczba korespondentów krajowych i regionalnych).
- Bardzo dobre tempo i konstrukcja audycji (obecność stałych elementów takich jak: Telehit, sport i ciekawostka na końcu).
- Forszpan obecny i prawidłowy.
- Bardzo duża liczba newsów.
- Przekazy krótkie / relacje reporterskie z setkami (średnia długość 00:00:32).
- Wprowadzenie prowadzącego oraz tekst lektorski jasny i zrozumiały.
- Prowadzący oraz lektor zachowują neutralność wobec czytanych treści.
- Mimika twarzy prowadzących naturalna. Jednolita tonacja głosu. Dobra dykcja.
- Jakość techniczna przekazów na dobrym poziomie.
- Oprawa graficzna i wizualna audycji bez zarzutu. Wykorzystanie grafiki 3D.

Niedostatki i słabe strony:

- Krótkie relacje reporterskie wpływają na powierzchowność informacji.
- Miażdżąca przewaga jednej opcji politycznej – partii rządzącej (PiS). Setki, wypowiedzi, cytaty członków rządu i prezydenta RP. Relacje z wizyt i spotkań. Informacje o sukcesach rządu i podległych mu służb.
- Nie zawsze właściwy dobór „jedynek”.
- Łamanie zasady oddzielania informacji od komentarza. Zdarzają się komentarze prowadzących oraz zdania komentujące na zakończenie relacji reporterskich wypowiediane przez lektora.
- Słowa i wyrażenia nacechowane w tekstach prowadzących oraz lektora (np.: „na pochybel”, „tajemnica”, „bandyci”, „niezwykłe”, „wyłudzić”, „polegać jak na Zawiszy”, „trudne chwile”)

- Poważnym uchybieniem jest brak podawania autorów oraz źródeł materiałów zagranicznych.

WIADOMOŚCI 8.00

Wystarczająca liczba przekazów w wydaniu (6, 7). Informacje z kraju i ze świata. Brak informacji z regionów. Przewaga jednej opcji politycznej (PiS). Informacje nie zawsze oddzielone od komentarzy. W części materiałów zagranicznych nie wskazano źródła informacji. Jakość techniczna przekazów na wystarczającym poziomie. Brak autorów niektórych newsów i źródeł. Język prosty i zrozumiały. Poziom mglistości w normie. **Uśredniony poziom obiektywizmu znacznie obniżony– 66,15%.**

WIADOMOŚCI 12.00

Informacje z kraju i ze świata. Brak informacji z regionów. Obecność tylko jednej opcji politycznej (PiS). Informacje oddzielone od komentarzy. W części materiałów zagranicznych nie wskazano źródła informacji. Proporcje w doborze tematów krajowych i światowych zrównoważone. **Uśredniony poziom obiektywizmu nieco obniżony– 75,64%.**

WIADOMOŚCI 15.00

Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na geografie (kraj i świat, brak regionu). Obecna tylko jedna opcja polityczna (strona rządowa). Informacje oddzielone od komentarzy. W materiałach zagranicznych nie wskazano źródła zdjęć. **Uśredniony poziom obiektywizmu nieco obniżony– 77,89%.**

WIADOMOŚCI 19.30 (wydanie główne)

Walory i mocne strony:

- Aktualne informacje z kraju i ze świata.

- Informacje polityczne, gospodarcze, sportowe, naukowe i kulturalne.
- Zdecydowana większość materiałów własnych, w tym własne korespondencje zagraniczne.
- Źródła informacji szerokie (duża liczba korespondentów w terenie, oraz za granicą, informacje z portali oraz mediów społecznościowych).
- Różne źródła inspiracji wiadomości.
- Wprowadzenie prowadzącego jasne i zrozumiałe.
- Forszpan obecny i poprawny.
- Tempo audycji dobre, chociaż zdarzają się za bardzo wydłużone newsy.
- Dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia audycji zachowana.
- Liczba newsów wystarczająca.
- Większość relacji reporterskich z setkami. Wykorzystywanie materiałów archiwalnych, nagrań obcych z podaniem źródła, cytatów, nagrań audio i innych.
- Język poprawny i poziom przystępności przekazów w normie.
- Prowadzący zachowują neutralność, chociaż Michał Adamczyk oraz Danuta Holecka od czasu do czasu za mocno akcentują niektóre słowa (szczególnie w tych materiałach, które krytykują opozycję). Najbardziej neutralny jest Krzysztof Ziemięć, zarówno podczas czytania wiadomości (jednolita tonacja, pojedyncze słowa nacechowane) jak i w rozmowach z gośćmi.
- Jakość techniczna całej audycji, w tym materiałów reporterskich jest na wystarczającym poziomie.
- Oprawa graficzna i wizualna audycji atrakcyjna. Często wykorzystywano grafiki multimedialne.

Niedostatki i słabe strony:

- Zbyt duża liczba informacji politycznych.
- Za mało informacji z regionów.

- Selekcja informacji oraz kolejność ich nadawania budzi spore wątpliwości.
- Informacje polityczne i gospodarcze zbyt jednostronne. Brak podejścia krytycznego do prezentowanych treści.
- Brak pluralizmu i bezstronności. W badanym tygodniu w przekazach dominowała jedna opcja polityczna – partia rządząca (PiS).
- Obecność materiałów o charakterze propagandowym – wychwalających sukcesy rządu (propaganda sukcesu).
- Stosowanie językowych środków manipulacji. Wykorzystywanie hiperboli w sytuacji korzystnej dla rządu (np.: „olbrzymi sukces”, „niezwykle wysokie”, „doskonałe wyniki”).
- Nie zawsze temat zapowiadany przez prowadzącego odpowiada zawartości materiału dziennikarskiego. Np. materiał zapowiedziany, jako „Kolejny unijny szczyt poświęcony Brexitowi” niemal w całości poświęcony został byłemu premierowi Donaldowi Tuskiemu, jego przesłuchaniu w prokuraturze oraz planom PO.
- Ośmieszanie i dyskredytowanie opozycji. Opozycja przedstawiana jest zawsze w negatywnym świetle (wybierane są setki, wypowiedzi, które mają świadczyć o agresji i głupocie członków opozycji).
- Przewaga setek i wypowiedzi dziennikarzy oraz publicystów kojarzonych z opcją rządzącą czy prawicą („wSieci”, wpolityce.pl, Gazeta Polska Codziennie).
- Łamanie zasady oddzielania informacji od komentarzy i opinii. Sugerowanie widzowi, jak powinien patrzeć na daną sytuację. Komentarze i oceny zawarte zarówno w zapowiedziach czytanych przez prowadzących, jak i offach / tekście czytanych przez lektora w trakcie relacji filmowej. Niektóre materiały w całości można zakwalifikować, jako felietony filmowe (publicystyka).
- Ostatni punkt audycji – *Gość Wiadomości* ma charakter publicystyczny. Rozmówcy pytani są o opinie, interpretacje faktów i komentowanie wypowiedzi innych osób.

- W *Gościu Wiadomości* niezachowana równowaga w udziale przedstawicieli partii politycznych. W badanym tygodniu 6 razy obecny był przedstawiciel strony rządzącej i tylko 2 razy opozycji (Nowoczesna i PO).
- Nadmiernie wydłużone niektóre informacje.
- W tekstach prowadzących często pojawiają się zwroty nacechowane emocjonalnie oraz sformułowania oceniające (np.: „niezwykle wysokie”, „esbecy”, „ponad wszystko”, „atakuje”, „atmosfera skandalu”, „straszy”, „grozi”, „atakuje”, „groźby”, „esbecy”, „ofiary”, „wyczerpała cierpliwość”, „pycha”, „skrzywdzeni”).
- **Uśredniony poziom obiektywizmu obniżony – 74,36%.**

MIĘDZY NIEBEM A ZIEMIĄ

Informacje z życia Kościoła i wiernych, a także informacje kulturalne. Zróżnicowany dobór tematów.

Audycja kierowana jest do wiernych, ale informacje, które się w niej pojawiają mogą zainteresować każdego, także osoby niewierzące. Proporcje w doborze tematów krajowych, regionalnych i światowych zachowane. Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym modułom/częściom audycji. Audycja zbudowana jest z wielu elementów: skrót informacji, reportaże, rozmowy w studiu z gośćmi oraz modlitwy Anioł Pański. Ma charakter informacyjno-publicystyczny, chociaż w planie programowych zapisano ją w kategorii Informacja. Informacje oddzielone od komentarzy. Komentarze pojawiają się w reportażach oraz podczas rozmów z gośćmi, co wynika z charakteru audycji. **Uśredniony poziom obiektywizmu na wysokim poziomie – 89,74%.**

AGROBIZNES

Duża liczba przekazów w wydaniu. Zróżnicowany dobór tematów informacji ze względu na geografę. Obecna tylko jedna opcja polityczna (przedstawiciele rządu). Proporcje w doborze tematów krajowych,

regionalnych i światowych zachowane. Profesjonalne i kulturalne prowadzenie audycji. **Uśredniony poziom obiektywizmu na wystarczającym poziomie – 84,62%.**

MINIAUDYCJA – DZIEŃ W TWOIM REGIONIE

Zapowiedź audycji regionalnej w TVP3. Jest to skrót (fleszowy) informacji opracowywanych przez Ośrodki Regionalne TVP. W audycji nie ma prowadzącego. Serwis zbudowany jest na offie. Czytane offy są poprawne, jasne i zrozumiałe. Całość odpowiada zasadzie neutralności.

Uśredniony poziom obiektywizmu na wystarczającym poziomie - 82,05%.

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocena
Teleexpress poranny	Informacja	82,87%
Teleexpress	Informacja	71,06%
Wiadomości 8.00	Informacja	66,15%
Wiadomości 12.00	Informacja	75,64%
Wiadomości 15.00	Informacja	77,89%
Wiadomości (wydanie główne)	Informacja	74,36%
Agrobiznes	Informacja	84,62%
Między ziemią a niebem	Informacja	89,74%
Miniaudycja – dzień w Twoim regionie	Informacja	82,05%

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Beata Chmielowska-Olech	Informacja	Teleexpress, Teleexpress poranny	80,20%
Rafał Patyra	Informacja	Teleexpress, Teleexpress poranny	77,56%
Agnieszka Górniakowska	Informacja	Wiadomości	81,20%
Antoni Trzmiel	Informacja	Wiadomości	71,15%
Krzysztof Ziemic	Informacja	Wiadomości (wydanie główne)	75,64%
Danuta Holecka	Informacja	Wiadomości (wydanie główne)	70,52%
Michał Adamczyk	Informacja	Wiadomości (wydanie główne)	76,29%
Bogdan Sawicki	Informacja	Agrobiznes	84,62%
Małgorzata Motecha-Pastuszko	Informacja	Agrobiznes	84,62%
Andrzej Baryła	Informacja	Agrobiznes	84,62%
Paulina Guzik	Informacja	Między ziemią a niebem	89,74%

Beata Chmielowska-Olech: Profesjonalne prowadzenie audycji. Jednolita tonacja głosu, dobre i szybkie tempo przekazu. Prowadząca zachowuje neutralność wobec zapowiadanych wiadomości. Mimika twarzy zauważalna, ale naturalna. Uśmiecha się, gdy zapowiada informacje zabawne, dowcipne, co jest uzasadnione i nie razi. Pojedyncze słowa i zwroty nacechowane (np.: „na pohybel”, „tajemnica”, „bandyci”,

„niezwykłe”, „uczciwy”, „specjalna”, „fałszywe”, „wyłudzić”, „polegać jak na Zawiszy”, „trudne chwile”).

Rafał Patyra: Obniżony współczynnik obiektywizmu głównie ze względu na obecność tylko jednej opcji politycznej w audycji oraz brak podawania źródeł i autorów przekazów zagranicznych, co nie jest winą prowadzącego. Rafał Patyra zachowuje neutralność w stosunku do czytanego tekstu, jednolitą tonację głosu i unika przesadnej mimiki. Uśmiecha się lekko przy przekazywaniu informacji dotyczącej sukcesu naszych skoczków oraz przy informacjach o charakterze ciekawostek. Jego język jest dość szybki, ale jasny, wyraźny i zrozumiały. Rzadko używa słów nacechowanych.

Krzysztof Ziemięc: Zachowuje neutralność podczas czytania i jednolitą tonację głosu. Mimika twarzy naturalna. Nie komentuje. Język zrozumiały, poprawny i wyraźny. Pojedyncze słowa nacechowane („niezwykle wysokie”, „esbecy”, „atakuje”, „atmosfera skandalu”).

Danuta Holecka: Zachowuje neutralność w czytaniu informacji oraz podczas rozmowy z gościem. Mówi jasno i wyraźnie. Unika nadmiernej mimiki. W jej tekstach pojawiają się pojedyncze zwroty nacechowane i wartościujące (np.: „straszy”, „grozi”, „atakuje”, „groźby”).

Michał Adamczyk: Zachowuje neutralność podczas czytania, chociaż od czasu do czasu przesadnie akcentuje niektóre słowa. Jego język jest potoczny, zrozumiały i dynamiczny. Często używa słów i zwrotów nacechowanych (np.: „esbecy”, „ofiary”, „wyczerpała cierpliwość”, „pycha”, „skrzywdzeni”).

Antoni Trzmiel: Prowadzący zachowuje neutralność. Tonacja jednolita. Drobne potknięcia językowe przy czytaniu. Zbyt mocno akcentuje niektóre nazwiska. Język prosty i zrozumiały. Brak słów nacechowanych. Potknięcia

językowe czytającego. Dykcja niezadowolająca. Chwilami mówi niewyraźnie.

Agnieszka Górniakowska: Jednolita tonacja, dobre, szybkie tempo przekazu. Czytająca zachowuje neutralność. Brak słów nacechowanych.

Paulina Guzik: Czytająca zachowuje neutralność. Mimika twarzy naturalna. Podczas rozmów gośćmi jest miła i uprzejma (dla wszystkich gości tak samo). Zadaje ciekawe pytania. Rozmowy prowadzi w sposób profesjonalny. Słucha swoich rozmówców, nie przerywa im i nie wchodzi w słowo, a jednocześnie bardzo dobrze kontroluje czas i tempo audycji. Pojawiają się nieliczne słowa nacechowane o pozytywnym wydźwięku („największe, „najlepsze”, „niezwykły”, „specjalne”, „wariackie”). Język prosty i zrozumiały.

Małgorzata Motecha-Pastuszko: Jednolita tonacja, dobre tempo przekazu. Zachowuje neutralność. Brak słów nacechowanych. Dużo branżowego (rolnicze) słownictwa w treści czytanych informacji.

Bogdan Sawicki: Jednolita tonacja, dobre tempo przekazu czytanych wiadomości. Zachowuje neutralność w trakcie czytania newsów. Nie komentuje. Brak słów nacechowanych. Dużo branżowego (rolnicze) słownictwa w treści czytanych informacji.

Andrzej Baryła: Czytający zachowuje neutralność. Zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji. Język poprawny. Brak słów nacechowanych. Dużo branżowego (rolnicze) słownictwa w treści czytanych informacji.

Audycje publicystyczne

UWAGI OGÓLNE

Audycje publicystyczne na wystarczającym poziomie. Uśredniony poziom obiektywizmu dla audycji publicystycznych to **84,72%**. Profesjonalne prowadzenie. Właściwy dobór uczestników audycji. Obecność ekspertów w danej dziedzinie. Zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych.

Analiza badanych audycji

KWADRANS POLITYCZNY

UWAGI OGÓLNE

Audycja ma charakter jeden na jeden. Prowadzący (Michał Rachoń, Dorota Łosiewicz, Krzysztof Ziemięć, Marcin Wikło) zadają gościowi pytania na temat bieżących wydarzeń politycznych w Polsce i na świecie. Gośćmi są politycy, ekonomiści, publicyści, eksperci. Charakter audycji, jej treści, tempo i dynamika zależy od prowadzącego. **Współczynnik obiektywizmu dla audycji nieco obniżony - 76,67%.**

Walory i mocne strony:

- Kilka tematów w audycji potraktowanych wieloaspektowo.
- Tematy dotyczą przede wszystkim aktualnych spraw politycznych.
- Zachowanie proporcji czasowych dla poruszanych tematów poprawne (zależy od prowadzącego audycję).
- Prowadzący: Michał Rachoń, Krzysztof Ziemięć, Marcin Wikło zachowują neutralność. Zadają pytania o opinie i komentarze. Nie przerywają wypowiedzi, ale zadają pytania konkretne, rzeczowe, dopytują o szczegóły.
- Audycja ma dobre tempo i dynamikę.

- Audycja obecna na stronie internetowej (VOD TVP), ale opisany tylko jednym zdaniem (cytat z wypowiedzi gościa).

Niedostatki i słabe strony:

- Tematy poruszone w audycji prowadzonej przez Dorotę Łosiewicz omawiane są bardzo powierzchownie. Prowadząca skacze z tematu na temat, a gość wprowadza swoje tematy oraz wątki i nie zawsze odpowiada na pytania.
- Prowadząca Dorota Łosiewicz stosuje mechanizmy perswazji językowej poprzez zadawanie pytań sugerujących, np.: „prawdopodobnie powie pan, że chce dorwać go PiS” (Tuska), „krótko mówiąc zmierza pan do tego, iż wszystko się może zdarzyć”, „chce pan powiedzieć, że pani Ogórek nie była poważnym kandydatem?”.
- Popołnia błędy językowe oraz używa języka potocznego („lewackie”, „kupić elektorat”).
- Niekiedy dopowiada w trakcie odpowiedzi gościa, wtrąca jakieś uwagi, wyraża własne opinie w sprawach, o które pyta. Bez problemu można odczytać jej preferencje polityczne.
- Prowadząca nie radzi sobie z moderacją rozmowy. Przeskakuje z tematu na temat, nie zadaje pytań dociekliwych, nie draży.
- Używa słów i zwrotów nacechowanych (np.: (np. „wszyscy wszystkich chcą dorywać”, „wszyscy sobie grożą”, „wróg”, „triumfalny”, „lewackie hasła”, „kupić elektorat”, „rozliczać”).

Goście audycji:

- Ryszard Czarnecki, europoseł PiS
- Włodzimierz Czarzasty, przewodniczący SLD
- Andrzej Halicki, poseł PO
- Stanisław Tyszka, wicemarszałek Sejmu, Kukiz'15.
- Małgorzata Sadurska, szefowa kancelarii prezydenta

Na przestrzeni tygodnia - zachowano pluralizm w doborze uczestników audycji. Obecni byli przedstawiciele partii rządzącej (2 razy) oraz opozycji (3 razy).

WARTO ROZMAWIAĆ

Walory i mocne strony:

- Audycja interesująca, przyciągająca uwagę.
- Jeden aktualny i kontrowersyjny temat. Omawiany wielowątkowo i wieloaspektowo.
- Proporcje czasu dla poszczególnych wątków tematu właściwie wyważone.
- Dobór uczestników właściwy. Eksperti (historycy), politycy oraz publicyści związani z dwiema stronami sporu.
- Pluralizm w doborze uczestników rozmowy zachowany – rozmowa z czterema gośćmi w studiu.
- Prowadzący zachowuje neutralność w przedstawianiu swoich gości. Nikogo nie faworyzuje. Do wszystkich zwraca się grzecznie i uprzejmie. Zachowuje neutralność i nie ulega emocjom. Raczej uspokaja i tonuje gości, gdy np. zaczynają mówić równocześnie, przerywają sobie czy podnoszą głos.
- Proporcje czasowe wypowiedzi uczestników dyskusji zostały zachowane. Każdy miał szansę się wypowiedzieć. Czasy wypowiedzi każdego z uczestników zbliżone.
- Prowadzący bardzo dobrze przygotowany do tematu. Zadaje pytania merytoryczne, trudne i konkretne. Pyta: „dlaczego?“, dopytuje o szczegóły, docieka. Słucha swoich gości i reaguje, na to co mówią, a nie trzyma się ściśle wcześniej przygotowanych pytań.
- Rzadko wyraża własne opinie, raczej cytuje opinie innych i prosi o komentarz gości.

- Prowadzący mówi wyraźnie, głośno, czasami dosadnie akcentuje niektóre frazy, głównie, gdy kogoś cytuje. Gestykułuje, ale w sposób naturalny.
- Rzadko przerywa wypowiedzi gości. Gdy odpowiedź gościa trwa zbyt długo, daje mu to do zrozumienia w uprzejmy sposób, mówiąc: „przepraszam bardzo”, „dobrze, ale ...” lub po prostu wchodzi z następnym pytaniem.
- Język prowadzącego poprawny. Mówi w sposób zrozumiały, jasny, konkretny i bardzo wyraźny (dobra dykcja).
- Bardzo dobra dynamika i tempo audycji.
- Prowadzący dobrze radzi sobie z moderacją dyskusji oraz kontrolą czasu.
- Za duży plus uznać należy scenografię audycji, wykorzystanie nowoczesnych technologii, grafik 3D oraz interaktywność z widzami. Podczas audycji widzowie mogą dyskutować na Facebooku i Twitterze, a wybrane wpisy pokazywane są z boku ekranu. Widzowie biorą też udział w SMS-owej sondzie. Wyniki/odpowiedź na zadane pytanie pokazywane są na pasku u dołu ekranu.

Niedostatki i słabe strony:

- Ujawnienie własnych opinii przez prowadzącego, (choć rzadko i w sposób nienachalny).
- Używanie nielicznych słów i zwrotów nacechowanych emocjonalnie (np.: „niszczenie”, „zaciekłość”, „kruczata”, „likwidacja”, „zamach”, „imponująca”, „burdel”).

Współczynnik obiektywizmu dla audycji bardzo wysoki - 93,33%.

SPRAWA DLA REPORTERA:

Współczynnik obiektywizmu nieco obniżony (**76,67%**) głównie ze względu na nadmierną emocjonalność dyskusji, używanie przez

prowadzącą zwrotów nacechowanych oraz jednoznaczne opowiadanie się po jednej stronie konfliktu.

Tematy poruszane w audycji dotyczą skomplikowanych spraw społecznych i konfliktów międzyludzkich, często bardzo prywatnych i intymnych.

Prowadząca zadaje pytanie wstępne i pozwala gościom na rozmowę i wymianę argumentów. Nie tonuje emocji, pozwala na podniesiony głos, płacz, przekrzykiwanie się. Momentami trudno zrozumieć treść i sens wypowiedzi. Prowadząca stawia się w roli uczestnika dyskusji. Wyraża zdziwienie, dopytuje, ale też wygłasza własne komentarze. Przerywa dyskusję, gdy chce już przejść do następnego tematu.

TYDZIEŃ

Audycja publicystyczna adresowana do rolników. Spojrzenie na rolnictwo, gospodarkę i problematykę społeczną z perspektywy politycznej. W programie aktualne tematy związane głównie ze wsią. Politycy, związkowcy i rolnicy zaproszeni do studio prezentują swoje poglądy odpowiadając na pytania widzów. Prowadzona w sposób profesjonalny. W treści pojawia się sporo branżowego słownictwa, przez co może być trudna do odbioru dla osób spoza grupy docelowej. W audycji w badanym tygodniu pojawiła się tylko jedna opcja polityczna (strona rządowa – minister i ministrowie rolnictwa), co oczywiście w części wynika z charakteru audycji. **Współczynnik obiektywizmu dla audycji to 81,67%.**

KTOKOLWIEK WIDZIAŁ, KTOKOLWIEK WIE

Tematy poruszane w audycji dotyczą poszukiwania zaginionych osób i . dramatycznych historii rodzin, w których zaginął ktoś bliski. Poświęcona poszukiwaniom osób zaginionych w kraju i poza jego granicami. Interaktywna – w trakcie audycji można dzwonić do studia w sprawach zaginionych pokazywanych w audycji oraz zgłaszać zaginięcia swoich bliskich (dyżur telefoniczny w trakcie trwania audycji).

Audycja ma charakter studyjno – reporterski. Reportaże przybliżają zaginione i poszukiwane osoby oraz ich rodziny. Rozmowa w studiu z ekspertem dotyczy konkretnego problemu. Audycja ważna i prowadzona w sposób profesjonalny. Jest dobrze skomponowana i ma dobre tempo. **Współczynnik obiektywizmu dla audycji bardzo wysoki – 91,67%.**

NASZAARMIA.PL

Audycja ma charakter magazynu reporterskiego (3 – 4 felietony filmowe). Koncentruje się wokół tematyki obronności, bezpieczeństwa, polskiej myśli technicznej, ale również historii i tradycji polskiego oręża. Powstaje ze środków Ministerstwa Obrony Narodowej. W analizowanym tygodniu w felietonach poruszono trzy tematy: Kurs przywództwa „Wilk”, prototypy dronów dla armii z Zakładów Lotniczych z Bydgoszczy oraz Święto Flagi. Felietony są dobrze zrealizowane i zmontowane. Są interesujące i mają dobre tempo. Pojawia się słownictwo branżowe w tekstach lektora.

Współczynnik obiektywizmu dla audycji wysoki – 88,33%.

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocena
Kwadrans polityczny	Publicystyka	76,67%
Warto rozmawiać	Publicystyka	93,33%
Sprawa dla reportera	Publicystyka	76,67%
Tydzień	Publicystyka	81,67%
Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie	Publicystyka	91,67%
Naszaarmia.pl	Publicystyka	88,33%

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Dorota Łosiewicz	Publicystyka	Kwadrans polityczny	68,33%
Michał Rachoń	Publicystyka	Kwadrans polityczny	96,67%
Krzysztof Ziemic	Publicystyka	Kwadrans polityczny	96,67%
Marcin Wikło	Publicystyka	Kwadrans polityczny	60,83%
Jan Pospieszalski	Publicystyka	Warto rozmawiać	93,33%
Elżbieta Jaworowicz	Publicystyka	Sprawa dla reportera	76,67%
Bogdan Sawicki	Publicystyka	Tydzień	81,67%
Alicja Popiel	Publicystyka	Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie	91,67%

Dorota Łosiewicz: Przedstawia gościa neutralnie, ale potem w trakcie rozmowy wyraża własne opinie, dopowiada (czasami cynicznie). Nie radzi sobie z moderacją rozmowy. Przeskakuje z tematu na temat, nie zadaje pytań dociekliwych, nie draży. Jest spokojna i grzeczna, nawet od czasu do czasu się uśmiecha, ale używa sporo słów i wyrażen nacechowanych (np. „wszyscy wszystkich chcą dorywać”, „wszyscy sobie grożą”, „spontaniczna inicjatywa”, „wróg”, „triumfalny”, „lewackie hasła”, „kupić elektorat”, „rozliczać”). Często dopowiada coś w trakcie wypowiedzi gościa (np. „coś chyba poszło nie tak”, „no dobrze”) lub zadaje pytanie w trakcie odpowiedzi. Stosuje mechanizmy perswazji językowej poprzez zadawanie pytań sugerujących. Język i styl w miarę poprawny, chociaż prowadząca wtrąca słownictwo potoczne, kolokwialne (np. „kupić elektorat”, „lewackie hasła”).

Michał Rachoń: Przedstawia gościa uprzejmie i neutralnie, choć z lekkim uśmiechem. Dobrze moderuje i prowadzi rozmowę. Język i styl poprawny. Jest spokojny, merytoryczny. Nie przerywa gościowi, nie dopowiada w trakcie wypowiedzi. Zadaje pytania o opinie („jak pani to skomentuje?”, „jak ocenia efekty tej wizyty?”, „jak rozumieć te słowa?”) oraz o informacje. Dopytuje o szczegóły. Zadaje pytania rzeczowe i konkretne. Jedno pytanie sugerujące odpowiedź – „to chyba jest coś więcej ...”. Używa nielicznych słów i wyrażen nacechowanych (np.: „zadyma”, „wielka afera”).

Krzysztof Ziemięc: Prowadzący zachowuje neutralność i właściwy dystans. Jest uprzejmy i spokojny. Bardzo dobrze radzi sobie z moderacją rozmowy. Nie używa słów nacechowanych. Zadaje pytania o fakty i opinie. Sam nie ujawnia własnych opinii i nie komentuje. Bardzo dobrze przygotowany merytorycznie do audycji. Język i styl prowadzącego poprawny. Dobra dykcja. Mówi średnio szybko i bardzo wyraźnie

Marcin Wikło: Prowadzący ma problemy z moderacją rozmowy. Zadaje pytania głównie o opinie. W trakcie rozmowy komentuje i wyraża swoje stanowisko, ujawniając własne poglądy. Dopowiada w trakcie odpowiedzi gościa. Zadaje pytania, gdy gość jeszcze mówi, przez co, ich treść jest niezrozumiała i słabo słyszalna. Są momenty, gdy prowadzący i gość mówią równocześnie. Prowadzący komentuje ironicznie: „to być może fantazje starszego pana”, „aaa to o to chodzi, to jest wszystko sposób na dobranie się do Antoniego Macierewicza”, „na razie Platforma powinna pomagać sama sobie”. Pojedyncze słowa nacechowane. Przerywa gościowi, dopowiada coś w trakcie wypowiedzi gościa. Język i styl prowadzącego w miarę poprawny. Momentami prowadzący mówi bardzo niewyraźnie, nie można zrozumieć treści. Prowadzący średnio kontroluje

czas. Spieszy się, chce zadać jak najwięcej pytań, wchodzi więc gościowi w słowo i przerywa jego wypowiedź.

Jan Pospieszalski: Zachowuje neutralność w przedstawianiu swoich gości. Nikogo nie faworyzuje. Dobrze i sprawnie moderuje dyskusję w studiu. Jest przygotowany do tematu. Zadaje pytania rzeczowe i konkretne. Rzadko wyraża własne opinie. Tonacja głosu i poziom emocji w normie. Mówi wyraźnie, głośno, czasami dosadnie akcentuje niektóre frazy, głównie, gdy kogoś cytuje. Mówi w sposób zrozumiały, jasny, konkretny i bardzo wyraźny (dobra dykcja). Gestykuje, ale nie przesadnie. Rzadko przerywa wypowiedzi gości. Używa nielicznych słów i wyrażeń nacechowanych oraz kolokwialnych (np.: „niszczenie”, „zaciekłość”, „likwidacja”, „zamach”, „imponująca”, „burdel”).

Bogdan Sawicki: Prowadzący przedstawia wszystkich swoich gości neutralnie i uprzejmie. Nie faworyzuje nikogo. Jest kulturalny. Dobrze moderuje rozmowy. Kontroluje ich przebieg i czas. Jest przygotowany merytorycznie do tematu. Zadaje pytania o fakty i opinie. Nie używa słów nacechowanych. Nie przerywa rozmówcom. Język i styl prowadzącego poprawny.

Alicja Popiel: Prowadząca przedstawia gości neutralnie. Pyta przede wszystkim o fakty i opinie. Bardzo dobrze radzi sobie z moderacją rozmowy. Jest merytorycznie przygotowana do rozmowy. Spokojna, kulturalna, empatyczna, nie przerywa wypowiedzi swoim gościom. Język prowadzącej poprawny.

Podsumowanie:

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według kategorii:

Kategoria	Średnia ocena
Informacja	78,26%
Publicystyka	84,72%

Wyniki liczbowe odzwierciedlają ogólny dobry wynik analizy jakościowej realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia w kategorii audycji publicystycznych i nieco obniżony – w kategorii audycji informacyjnych. W tych ostatnich łamana była zasada oddzielania informacji od komentarza oraz dominowała jedna opcja polityczna (partia rządząca).